

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC VÀ PHÁP LUẬT

I/CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM:

1/Chế độ dân chủ chỉ tồn tại ở các nước XHCN đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Vì chế độ dân chủ tư sản cũng được coi là chế độ chính trị tiến bộ nhất của nhà nước tư sản. Nó có một dấu hiệu chủ yếu sau đây:

-Khả năng của nhân dân thực hiện quyền tự do dân chủ.

-Sự tồn tại công khai của các Đảng cầm quyền và các Đảng đối lập cũng như các tổ chức xã hội các tổ chức quần chúng.

-Sự tồn tại của hệ thống cơ quan đại diện được bầu theo nguyên tắc phổ thông đầu phiếu.

-Sự thừa nhận về hình thức sự bình đẳng của công dân trước pháp luật.

-Việc thực hiện nguyên tắc pháp chế tư sản.

2/Nghị viện ở các nước tư sản chỉ đại diện cho người giàu đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Nghị viện ở các nước tư sản được coi là cơ quan đại diện cao nhất của nhân dân, nghị viện được lập ra bằng con đường bầu cử theo nguyên tắc phổ thông đầu phiếu có thẩm quyền làm luật, hiến pháp, quyết định thu chi ngân sách và kiểm tra hoạt động của chính phủ.

3/Nhà nước trong xã hội có giai cấp chỉ thực hiện chức năng trấn áp nhằm bảo vệ giai cấp cầm quyền đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Nhà nước trong xã hội có giai cấp thì chức năng nhà nước là những phương diện hoạt động chủ yếu của nhà nước nhằm thực hiện những nhiệm vụ đặt ra trước nhà nước. Chức năng nhà nước xuất phát từ bản chất nhà nước luôn luôn thể hiện tính giai cấp, nhà nước là công cụ sắc bén do giai cấp thống trị tổ chức ra để quản lý xã hội, thể hiện tính xã hội vì sự ra đời tồn tại và phát triển của nhà nước cũng chính là nhu cầu của xã hội bởi vì bên cạnh việc nhà nước bảo vệ lợi ích của giai cấp thống trị mà còn bảo vệ lợi ích của giai cấp bị thống trị.

4/Khi cơ quan đại diện Quốc hội và Nghị viện không thể hiện được vai trò của mình đối với xã hội thì nên xóa bỏ đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Khi cơ quan đại diện như Quốc hội hay nghị viện không thể hiện được vai trò của mình cũng không được xóa bỏ vì đây là cơ quan quyền lực cao nhất đại diện cho ý chí nguyện vọng và tính dân chủ của nhân dân trong xã hội. Những cá nhân đại biểu không còn xứng đáng với sự tin nhiệm của nhân dân sẽ bị cử tri hoặc tổ

bởi vì bên cạnh việc nhà nước bảo vệ lợi ích của giai cấp thống trị mà còn bảo vệ lợi ích của giai cấp bị thống trị.

4/Khi cơ quan đại diện Quốc hội và Nghị viện không thể hiện được vai trò của mình đối với xã hội thì nên xóa bỏ đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Khi cơ quan đại diện như Quốc hội hay nghị viện không thể hiện được vai trò của mình cũng không được xóa bỏ vì đây là cơ quan quyền lực cao nhất đại diện cho ý chí nguyện vọng và tính dân chủ của nhân dân trong xã hội. Những cá nhân đại biểu không còn xứng đáng với sự tin nhiệm của nhân dân sẽ bị cử tri hoặc tổ chức cơ quan đại diện cùng cấp bãi nhiệm. Để phát huy vai trò của Quốc hội hay nghị viện thì trong bộ máy cơ quan này phải thực sự đổi mới để nâng cao chất lượng hiệu quả hoạt động.

5/Bộ máy nhà nước thay đổi khi chức năng nhà nước thay đổi đúng hay sai? Tại sao?

Đúng. Chức năng nhà nước xuất phát từ bản chất nhà nước luôn luôn thể hiện tính giai cấp, nhà nước là công cụ sắc bén do giai cấp thống trị tổ chức ra để quản lý xã hội cho nên khi chức năng của nhà nước thay đổi sẽ kéo theo sự thay đổi của bộ máy nhà nước.

6/Bản chất của nhà nước quyết định giá trị xã hội của nhà nước và vai trò của nhà nước đúng hay sai? Tại sao?

Đúng. Nhà nước là bộ máy duy trì sự thống trị, là bộ máy trấn áp của giai cấp này với giai cấp khác, bản chất nhà nước luôn luôn thể hiện tính giai cấp, nhà nước với vai trò là công cụ sắc bén do giai cấp thống trị tổ chức ra để quản lý xã hội, bản chất nhà nước còn thể hiện tính xã hội vì sự ra đời tồn tại và phát triển của nhà nước cũng như nhu cầu xã hội.

7/Quyền lực chính trị mang tính giai cấp và chỉ thuộc về giai cấp thống trị đúng hay sai? Tại sao?

Đúng. Quyền lực chính trị tức là bạo lực có tổ chức của giai cấp này để trấn áp giai cấp khác. Quyền lực chính trị là quyền lực của một giai cấp hay là một liên minh giai cấp là khả năng thực hiện những lợi ích khách quan cho cho giai cấp đang thống trị. Quyền lực chính trị của giai cấp cầm quyền luôn được tổ chức thành nhà nước và là công cụ sắc bén do giai cấp thống trị tổ chức ra để quản lý xã hội.

8/Kiểu nhà nước là yếu tố quyết định bản chất nhà nước đúng hay sai? Tại sao?

Đúng. Kiểu nhà nước là tổng thể những dấu hiệu cơ bản đặc trưng của nhà nước thể hiện bản chất giai cấp những điều kiện tồn tại và phát triển của nhà nước trong một hình thái kinh tế xã hội nhất định. Có 4 kiểu nhà nước:

- Kiểu nhà nước chủ nô có quan hệ sản xuất chiếm hữu nô lệ được đặc trưng bởi chế độ sở hữu tư nhân về các tư liệu sản xuất chủ yếu trong xã hội và cả con người lao động là giai cấp nô lệ.
- Kiểu nhà nước phong kiến được đặc trưng bởi chế độ tư hữu của giai cấp địa chủ về ruộng đất và nông dân là giai cấp bị thống trị.
- Kiểu nhà nước tư sản là kiểu quan hệ sản xuất tư bản chủ nghĩa đặc trưng bằng chế độ sở hữu tư nhân của giai cấp tư sản về các tư liệu sản xuất chủ yếu trong xã hội và bóc lột giá trị thặng dư của nhân dân lao động.
- Kiểu nhà nước XHCN là kiểu sản xuất XHCN đặc trưng bởi chế độ sở hữu công cộng về các tư liệu sản xuất dưới hai hình thức là sở hữu toàn dân và sở hữu tập thể.

9/Quyền lực chính trị chính là quyền lực nhà nước đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Quyền lực chính trị tức là bạo lực có tổ chức của giai cấp này để trấn áp giai cấp khác. Quyền lực chính trị là quyền lực của một giai cấp hay là một liên minh giai cấp là khả năng thực hiện những lợi ích khách quan của mình. Quyền lực chính trị của giai cấp cầm quyền luôn được tổ chức thành nhà nước. Quyền lực chính trị của giai cấp không cầm quyền thì mục tiêu của việc thực hiện quyền lực này là đấu tranh để bảo vệ lợi ích kinh tế và chính trị của giai cấp mình và tiến tới lật đổ quyền lực chính trị của giai cấp cầm quyền để giành lấy chính quyền.

10/Hình thức chính thể nhà nước là do giai cấp thống trị quy định đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Hình thức chính thể nhà nước là do yếu tố dân tộc và do yếu tố thời đại tạo nên. Đây là cách tổ chức và trình tự để lập ra các cơ quan tối cao của nhà nước và xác lập những mối quan hệ cơ bản của các cơ quan đó.

11/Chế độ chính trị của nhà nước phụ thuộc vào hình thức chính thể của nhà nước đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Một số nước hiện nay như Nhật bản, Anh quốc ...hiện nay còn tồn tại ngôi vua nhưng hệ thống pháp luật vẫn đảm bảo tính dân chủ với mọi tầng lớp nhân dân.

12/Nhà nước có chính thể cộng hòa thì có chế độ chính trị dân chủ đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Vì không phải hầu hết các nước theo chính thể cộng hòa đều có chế độ chính trị dân chủ.

-Ví dụ: Nước Đức, Philippin theo chính thể cộng hòa, nhưng thời phát xít Hitle và tổng thống Mác cốp là một chế độ độc tài chuyên quyền.

13/Tính giai cấp là yếu tố quyết định bản chất nhà nước đúng hay sai? Tại sao?

Đúng. Tính giai cấp quyết định bản chất nhà nước trên cơ sở xác định nhà nước được thành lập của ai, do ai và vì ai.

14/Nguyên tắc sự lãnh đạo của Đảng Cộng Sản là đối với bộ máy nhà nước XHCN nói lên nguyên tắc tính xã hội đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Nguyên tắc sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản đối với bộ máy nhà nước nói lên nguyên tắc mang tính giai cấp. Điều 4 Hiến pháp nước Cộng hòa XHCN Việt Nam năm 1992 nêu rõ: "*Đảng Cộng sản Việt Nam, đội tiên phong của giai cấp công nhân Việt Nam, đại biểu trung thành quyền lợi của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của cả dân tộc, theo chủ nghĩa Mác-LêNin và tư tưởng Hồ Chí Minh, là lực lượng lãnh đạo nhà nước và xã hội. Mọi tổ chức của Đảng hoạt động trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật.*"

15/Ở nhà nước XHCN nhân dân lao động chủ yếu thực hiện quyền dân chủ của mình thông qua hình thức gián tiếp đúng hay sai? Tại sao?

Đúng. Nhân dân lao động ở nhà nước XHCN thực hiện quyền dân chủ của mình thông qua hình thức gián tiếp là người đại diện, đại biểu do nhân dân bầu ra đó là quốc hội và hội đồng nhân dân các cấp. Ở nhà nước Cộng hòa XHCN Việt Nam Điều 6 Hiến pháp có quy định: "*Nhân dân sử dụng quyền lực nhà nước thông qua quốc hội và Hội đồng nhân dân là những cơ quan đại diện cho ý chí và nguyện vọng của nhân dân, do nhân dân bầu ra và chịu trách nhiệm trước nhân dân. Quốc hội, Hội đồng nhân dân và các cơ quan khác của Nhà nước đều tổ chức và hoạt động theo nguyên tắc tập trung dân chủ.*"

16/Nguyên tắc tam quyền phân lập được thực hiện triệt để trong tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước tư sản đúng hay sai? Tại sao?

Sai. Nhìn nhận trên thế giới hiện nay một số nước theo chế độ tư sản nguyên tắc tam quyền phân lập thực hiện không triệt để như nguyên thủ quốc gia lại thực hiện thẩm quyền của nghị viện, nghị viện lại thực thi quyền lực của toà án như luận tội tổng thống, toà án lập ra toà hiến pháp là biểu hiện của cơ quan xét xử can thiệp vào hoạt động lập pháp và hành pháp.

17/Sự đa dạng của hình thức nhà nước có làm thay đổi bản chất nhà nước không? Tại sao?

Không. Các nhà nước tư sản tuy có sự đa dạng về hình thức nhà nước nhưng dù hình thức nào thì bao giờ cũng là công cụ để duy trì sự thống trị và bảo vệ lợi ích của giai cấp tư sản, chống lại giai cấp vô sản và các tầng lớp nhân dân lao động khác. Vẫn giữ nguyên bản chất của nền chuyên chính tư sản.

18/Nhà nước pháp quyền có phải là kiểu nhà nước tương ứng với một kiểu hình thái kinh tế xã hội hay không? Vì sao?

Không. Nhà nước pháp quyền không phải là kiểu nhà nước tương ứng với một kiểu hình thái xã hội nhất định trên bình diện là học thuyết quan niệm tư tưởng. Nhà nước pháp quyền cần được hiểu như những đòi hỏi về dân

chủ về phương thức tổ chức quyền lực nhà nước.

II/PHẦN TỰ LUẬN:

1/So sánh nguyên tắc tổ chức bộ máy nhà nước tư sản với nguyên tắc tổ chức bộ máy nhà nước XHCN?.

-Nguyên tắc để nhà nước tư sản tổ chức bộ máy nhà nước là nguyên tắc phân quyền. Quyền lực nhà nước được phân chia thành ba nhánh độc lập mà chế ước lẫn nhau không có cơ quan nào nắm giữ hết cả ba quyền, cụ thể:

+Quyền lập pháp: Quyền ban hành hiến pháp và luật giao cho nghị viện nhà nước tư sản thực hiện.

+Quyền hành pháp: Giao cho chính phủ thực hiện.

+Quyền tư pháp: Là quyền xét xử giao cho toà án thực hiện.

-Nguyên tắc để nhà nước XHCN tổ chức bộ máy là nguyên tắc tập quyền. Quyền lực nhà nước thống nhất là một không phân chia, tập trung trong tay toàn bộ quốc hội và hội đồng nhân dân các cấp. Quốc hội là cơ quan đại biểu cao nhất của nhân dân có quyền lực cao nhất và nắm quyền lập pháp. Để phân công lao động của cơ

quan tối cao bộ máy nhà nước thì quốc hội phân công quyền hành pháp cho chính phủ thực hiện và quyền tư pháp cho toà án thực hiện. Chính phủ và toà án có trách nhiệm báo cáo báo cáo công tác và chịu trách nhiệm trước quốc hội. Quốc hội thực hiện quyền giám sát tối cao đối với toàn bộ hoạt động của bộ máy nhà nước.

2/Đưa ra những nhận định và yêu cầu xác định: Nhà nước phong kiến là nhà nước có tính giai cấp mà không có tính nhân văn?.

Nếu nói nhà nước phong kiến là nhà nước chỉ có tính giai cấp mà không có tính nhân văn là sai.

Ngòai tính giai cấp nhà nước phong kiến còn có tính xã hội. Các nhà nước phong kiến tùy thuộc vào điều kiện cụ thể của đất nước mình luôn tiến hành các hoạt động kinh tế xã hội vì sự phát triển đất nước, vì lợi ích của nhân dân trong nước, vì sự phồn thịnh của quốc gia. Sự tham gia của nhà nước phong kiến trong việc giải quyết những công việc của xã hội là xuất phát từ nhu cầu đòi hỏi của xã hội phong kiến, từ mong muốn và nguyện vọng của nhân dân và cả từ ý chí chủ quan, lòng tốt của những người cầm quyền. Trong xã hội phong kiến, khi mà mọi quyền lực đều thuộc về các vua chúa phong kiến thì nền chính trị tốt hay xấu trong nhiều trường hợp phụ thuộc vào nhân cách, phẩm hạnh củ vua, chúa và tầng lớp quan lại trong nước. Việc đưa đất nước đến thịnh vượng hay suy vong, nhân dân ấm no hay đói khổ lầm than trong nhiều trường hợp phụ thuộc rất nhiều vào vai trò, sự sáng suốt, nhân từ hay ngu muội, bạo ngược của vua chúa trong đất nước. Tuy nhiên,

sự quan tâm tới hoạt động xã hội nhà nước phong kiến chưa nhiều, chưa đúng với vị trí vai trò của nó trong xã hội.

3/Hình thức nhà nước có mối liên hệ như thế nào với bản chất nhà nước?

Nhà nước chỉ sinh ra và tồn tại trong xã hội có giai cấp và bao giờ cũng thể hiện bản chất giai cấp sâu sắc. Bản chất đó thể hiện trước hết ở chỗ nhà nước là một bộ máy cưỡng chế đặc biệt nằm trong tay của giai cấp cầm quyền, là công cụ sắc bén nhất để thực hiện sự thống trị giai cấp, thiết lập và duy trì trật tự xã hội.

Hình thức nhà nước là vấn đề có ý nghĩa lý luận và thực tiễn rất quan trọng. Kết quả của việc tiến hành sự thống trị về chính trị phụ thuộc phần lớn vào việc giai cấp thống trị tổ chức thực hiện quyền lực nhà nước theo hình thức nào. Hình thức nhà nước là cách tổ chức quyền lực nhà nước và những phương pháp để thực hiện quyền lực nhà nước. Hình thức nhà nước là một khái niệm chung được hình thành từ ba yếu tố cụ thể: Hình thức chính thể, hình thức cấu trúc nhà nước và chế độ chính trị. Hình thức chính thể có chính thể quân chủ và chính thể cộng hòa. Hình thức cấu trúc nhà nước có hai hình thức là hình thức nhà nước đơn nhất và hình thức nhà nước liên bang. Chế độ chính trị được phân thành hai loại phương pháp chính là phương pháp dân chủ và phương pháp phản dân chủ. Hình thức chính thể, hình thức cấu trúc nhà nước luôn có liên quan mật thiết với chế độ chính trị. Ba yếu tố này tác động qua lại lẫn nhau tạo thành khái niệm hình thức nhà nước. Phản ánh bản chất và nội dung của nhà nước.

4/Phân tích mối quan hệ giữa bản chất với chức năng nhà nước. Bộ máy nhà nước có mối liên hệ như thế nào với chức năng nhà nước?

-Chức năng nhà nước có mối quan hệ trực tiếp với bản chất nhà nước, chức năng đóng vai trò phạm trù hình thức còn bản chất đóng vai trò nội dung, nội dung quyết định hình thức, khi bản chất nhà nước thay đổi kéo theo chức năng của nhà nước cũng thay đổi theo cho phù hợp bản chất nhà nước. Sự biểu hiện đó mang tính khách quan dưới sự tác động của cơ cấu kinh tế xã hội và lợi ích giai cấp. Sự thay thế của các hình thức kinh tế xã hội dẫn đến thay thế của các kiểu nhà nước. Bản chất nhà nước thay đổi thể hiện trước hết là sự thay đổi chức năng nhà nước, bản chất nhà nước luôn ở thế vận động trong một hình thái kinh tế xã hội nhất định thể hiện qua chức năng nhà nước.

-Bộ máy nhà nước là hệ thống các cơ quan từ trung ương đến địa phương, bao gồm nhiều loại cơ quan như cơ quan lập pháp, hành pháp, tư pháp...Tồn bộ hoạt động của bộ máy nhằm thực hiện các chức năng của nhà nước, phục vụ cho lợi ích của giai cấp thống trị. Bộ máy nhà nước bao gồm nhiều cơ quan, mỗi cơ quan cũng có chức năng nhiệm vụ riêng phù hợp với phạm vi quyền hạn được giao.

5/Phân tích mối quan hệ giữa tính giai cấp và tính xã hội trong bản chất nhà nước, việc thể hiện tính giai cấp và tính xã hội trong các kiểu nhà nước khác nhau có thể hiện như nhau không? Vì sao?

Nhà nước luôn luôn thể hiện tính giai cấp, nhà nước là công cụ sắc bén do giai cấp thống trị tổ chức ra để quản lý xã hội. Bản chất nhà nước còn thể hiện ở tính xã hội nữa, vì sự ra đời tồn tại và phát triển của nhà nước cũng chính là nhu cầu của xã hội, bởi vì bên cạnh việc nhà nước bảo vệ lợi ích của giai cấp thống trị nhà nước còn bảo vệ lợi ích của giai cấp bị thống trị nữa.

Tính giai cấp và tính xã hội trong các kiểu nhà nước khác nhau đều giống nhau điểm là nhà nước cũng một mặt bảo vệ lợi ích của giai cấp cầm quyền nhưng đồng thời cũng phải chú ý đến lợi ích chung của toàn xã hội. Nhà nước XHCN cũng có một số đặc điểm chung như những nhà nước khác, nhưng với bản chất là chuyên chính vô sản nó không còn là nhà nước theo đúng nghĩa nữa mà chỉ là “nửa nhà nước”.

6/Theo anh chị yếu tố nào trong hình thức nhà nước là yếu tố quyết định phản ánh rõ nét nhất bản chất nhà nước ?

Trong hình thức nhà nước yếu tố quyết định phản ánh rõ nét nhất là yếu tố chế độ chính trị. Chế độ chính trị là tổng thể các phương pháp thủ đoạn mà các cơ quan nhà nước sử dụng để thực hiện quyền lực nhà nước. Có rất nhiều phương pháp và thủ đoạn khác nhau nhưng tựu chung chúng được phân thành hai loại chính là: Phương pháp dân chủ và phương pháp phản dân chủ.

-Những phương pháp dân chủ cũng có nhiều loại, thể hiện dưới nhiều hình thức khác nhau như những phương pháp dân chủ thật sự và dân chủ giả hiệu, dân chủ rộng rãi và dân chủ hạn chế, dân chủ trực tiếp và dân chủ gián tiếp... Những tiêu chí để xác định phương pháp dân chủ thật sự là khả năng của nhân dân tham gia vào việc thành lập bộ máy nhà nước, khả năng của nhân dân tham gia vào các hoạt động của nhà nước, khả năng của nhân dân thực hiện kiểm tra giám sát các hoạt động của nhà nước.

-Các phương pháp phản dân chủ thể hiện tính độc tài, cách thức biện pháp được sử dụng theo hướng hạn chế các quyền dân chủ của công dân về kinh tế, chính trị và xã hội. Những phương pháp này khi phát triển ở mức độ cao sẽ trở thành những phương pháp tàn bạo, quân phiệt và phát xít.

7/Trong các đặc điểm thể hiện bản chất xã hội chủ nghĩa đặc điểm nào thể hiện xu thế phát triển của nhà nước XHCN?

Trong các đặc điểm thể hiện bản chất XHCN thì **đặc điểm dân chủ** thể hiện xu thế phát triển của nhà nước XHCN. Điều 3 Hiến pháp nước Cộng hòa XHCN Việt Nam năm 1992 chỉ rõ: “*Nhà nước bảo đảm và không ngừng phát huy quyền làm chủ về mọi mặt của nhân dân, thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ văn minh, mọi người có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, có điều kiện phát triển toàn diện; nghiêm trị mọi hành động xâm phạm lợi ích của tổ quốc và của nhân dân.*” Điều 6 Hiến pháp nước Cộng hòa XHCN Việt Nam năm 1992 cũng nêu rõ: “*Nhân dân sử dụng quyền lực nhà nước thông qua Quốc hội và hội*

đồng nhân dân là những cơ quan đại diện cho ý chí và nguyện vọng của nhân dân, do nhân dân bầu ra và chịu trách nhiệm trước nhân dân. Quốc hội, Hội đồng nhân dân và các cơ quan khác của nhà nước đều tổ chức và hoạt động theo nguyên tắc tập trung dân chủ.”

8/So sánh nguyên tắc tập quyền với nguyên tắc phân quyền trong tổ chức bộ máy nhà nước XHCN và bộ máy nhà nước tư sản. Điểm giống nhau và khác nhau?

Nguyên tắc tập quyền của bộ máy nhà nước XHCN và nguyên tắc phân quyền của bộ máy nhà nước tư sản có những điểm giống nhau và khác nhau sau đây:

-Điểm giống nhau: Cơ quan đại biểu đại diện hình thành từ con đường bầu cử theo nguyên tắc phổ thông, trực tiếp và bỏ phiếu kín. Là cơ quan quyền lực cao nhất bảo vệ lợi ích cho giai cấp cầm quyền và cả tầng lớp nhân dân lao động. Cũng có những cơ quan lập pháp, hành pháp và tư pháp điều hành bộ máy nhà nước.

-Điểm khác nhau: Nhà nước tập quyền XHCN có cơ quan quyền lực đại diện chung cho giai cấp đông đảo là công nhân và nhân dân lao động còn nhà nước phân quyền của bộ máy tư sản chỉ đại diện cho lợi ích của giai cấp tư sản đang cầm quyền. Nguyên tắc tập quyền được tổ chức từ trung ương đến địa phương dựa trên những nguyên tắc chung thống nhất tạo thành một cơ chế đồng bộ để thực hiện các chức năng nhà nước. Nguyên tắc phân quyền của bộ máy tư sản chia quyền lực nhà nước thành 3 nhánh là quyền lập pháp, quyền hành pháp và quyền tư pháp nhưng 3 nhánh trên lại hoạt động độc lập và chế ước lẫn nhau không có cơ quan nào nắm giữ cả ba quyền.

9/Xây dựng nhà nước pháp quyền ở Việt nam có các đặc thù gì?

Xây dựng nhà nước pháp quyền mà tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân, nhân dân là gốc của quyền lực và phải đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng cộng sản Việt Nam. Các quan hệ xã hội căn bản phải được điều chỉnh bằng luật với tư cách là nguyên tắc sử dụng chung buộc mọi người phải tuân theo không có ngoại lệ. Pháp luật phải giữ vị trí điều chỉnh chủ đạo trong toàn xã hội trong đó tính tối cao thuộc về luật mà trước hết là hiến pháp. Tôn trọng và đảm bảo trên thực tế các quyền tự do cơ bản của công dân đã được ghi nhận trong hiến pháp, bảo đảm trách nhiệm qua lại giữa nhà nước và công dân. Quyền lực nhà nước thống nhất là một không phân chia nhưng có sự phân công phối hợp trong việc thực hiện quyền lực giữa các cơ quan tối cao của nhà nước.

10/So sánh bộ máy nhà nước với các tổ chức chính trị xã hội và các tổ chức đoàn thể quần chúng?

Trong xã hội có giai cấp đối kháng, giai cấp thống trị ngoài việc thiết lập ra bộ máy nhà nước mà còn lập ra các tổ chức chính trị xã hội và các tổ chức đoàn thể quần chúng để cùng tham gia vào các việc thực hiện quyền lực chính trị của giai cấp cầm quyền. Trong mối quan hệ của nhà nước với các tổ chức này thì nhà nước chiếm vị trí trung tâm giữa các tổ chức chính trị xã hội, nhà nước là trụ cột là xương sống của hệ thống chính trị, nhà nước quyết định đến việc thực hiện lợi ích cơ bản của giai cấp.

So với các tổ chức khác trong xã hội có giai cấp thì nhà nước có những đặc điểm riêng sau đây:

-Nhà nước thiết lập một quyền lực công cộng đặc biệt.

-Nhà nước phân chia dân cư theo lãnh thổ.

-Nhà nước có chủ quyền quốc gia.

-Nhà nước ban hành pháp luật.

-Nhà nước quy định và thực hiện việc thu các loại thuế.

Những đặc điểm trên nói lên sự khác nhau giữa nhà nước với các tổ chức chính trị xã hội và các tổ chức đoàn thể quần chúng khác, đồng thời cũng phản ánh vị trí và vai trò của nhà nước trong xã hội có giai cấp.

11/Tại sao hình thức chính thể của nhà nước XHCN chỉ có thể là cộng hòa dân chủ?

Hình thức chính thể là cách thức trình tự lập ra các cơ quan tối cao của nhà nước và xác lập mối quan hệ giữa các cơ quan tối cao của nhà nước với nhau. Hình thức chính thể của nhà nước có hai loại đó là hình thức chính thể quân chủ và hình thức chính thể cộng hòa. Nhà nước xã hội chủ nghĩa là hình thức chính thể cộng hòa dân chủ là quyền tham gia bầu cử lập ra các cơ quan tối cao của nhân dân được quy định về mặt hình thức đối với tất cả tầng lớp nhân dân. Trong chính thể cộng hòa dân chủ mà các nhà nước tư sản áp dụng là chính thể cộng hòa tổng thống và chính thể cộng hòa đại nghị. Riêng nhà nước XHCN hình thức chính thể cộng hòa dân chủ XHCN chỉ tồn tại một hình thức cộng hòa XHCN, quyền lực nhà nước tập trung trong tay Quốc hội, Quốc hội là cơ quan đại diện đại biểu của nhân dân và do nhân dân bầu ra.

Vậy nhà nước XHCN là nhà nước pháp quyền XHCN của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân nên hình thức chính thể nhà nước XHCN chỉ có thể là cộng hòa dân chủ XHCN. / / //